

Zviedrijas Meža aģentūra apkopo viesuļvētru radītās sekas

Avoti: Zviedrijas meža nozares informācijas vietnes

Pagājušā gada nogalē, no 27. līdz 29. decembrim Zviedrijā plosījās viesuļvētra, kas bija lielākā pēdējo desmit gadu laikā. Turpinoties vētras radīto zaudējumu novērtēšanai, to apjoms, visticamāk, pieaugs.

Viesuļvētra "Johanness" pagājušā gada beigās, laikā no 27. līdz 29. decembrim, pārsteidza Zviedrijas ziemeļu apgabalus, izraisot plašus elektroenerģijas padeves pārtraukumus un ievērojami izpostot mežaudzes. Nedaudz vēlāk Ziemeļvalstis "apciemoja" arī vētra "Anna". Zviedrijas mežos nogāzti ir vairāk nekā 10 miljoni kubikmetru koksnes. Mežiem Zviedrijā tika nodarīti lielākie zaudējumi desmit gadu laikā.

Zviedrijas Mežu aģentūra aprakstīja vētru "Johanness" kā "iespējams, visplašāko vētru, kas skārusi valsti pēdējo desmit gadu laikā" un ceturto "visdestruktīvāko" kopš pagājušā gadsimta trīdesmitajiem gadiem. Šī viesuļvētra pārsteidza Zviedriju, Norvēģiju un Somiju, nopostot plašas saimnieciski izmantojamo mežu platības.

Vislielākie postījumi ir no Dalarnā un Gavleborgas apgabalā, kas atrodas 300 kilometrus uz ziemeļiem no Stokholmas. Vētras ceļš gāja caur Uplandi un tālā dziļi Norbotenas apgabalā pie Somijas robežas. Saskaņā ar *Mellanskog*, kas ir viens no Zviedrijas lielākajām meža kooperatīviem, izpilddirektora Fredrika Muntera teikto, ir nogāzti kokmateriāli miljardiem kronu vērtībā, un mežstrādnieku brigādes smagi strādājot steidzas, lai glābtu sagāzto koksni, pirms temperatūras paaugstināšanās izraisa to strauju bojāšanos.

Zviedrijā šīs vētras laikā krītošu koku dēļ trīs cilvēki gāja bojā. Kad vētra pārgāja pāri reģionam, desmitiem tūkstošu mājsaimniecību palika bez elektrības. Somijā un Norvēģijā nebija bojāgājušo, bet arī tur bija plaši elektrības padeves pārtraukumi, bloķēti ceļi un smagi sniega izraisītie postījumi.

Mežsaimniecības darbu vadītājs Magnuss Martinsons norādīja, ka visaptverošu postījumu apmēru joprojām ir grūti noteikt, jo ilgstoši sliktie laika apstākļi apgrūtina situācijas novērtējumu uz vietas. Zviedru mežsaimnieki norāda uz to, ka daudzas vētras skartās teritorijas joprojām ir nepieejamas kritušo koku, sniega klāto ceļu un nestabilā reljefa dēļ. Tajā pašā laikā Zviedrijas Mežsaimniecības aģentūra brīdināja, ka aprēķinātais iznīcinātās koksnes apjoms, visticamāk, pieaug, jo meža īpašnieki un apsaimniekotāji turpina ziņot par zaudējumiem. Satelītu uzskaites dati tiks atjaunināti tikai nākamo nedēļu laikā.

Pēc vētras "Johanness" dažas dienas vēlāk sekoja vētra "Anna", kas palielināja postījumus Zviedrijas ziemeļos un centrālajā daļā, vēl vairāk pārslogojot jau tā maksimāli nodarbinātos ārkārtas dienestu un meža darbiniekus.

Aizvien biežākās vētras pastiprina skarbo realitāti Ziemeļvalstu meža nozarē. Klimata svārstības kļūst intensīvākas un līdz ar to pieaug arī ekonomiskie un ekoloģiskie riski. Eksperti brīdina, ka nodarīto postījumu apmērs var traucēt kokmateriālu plūsmām, steidzoties glābt kokmateriālus, attiecīgi tiek palielināta mežizstrāde un rezultātā var palielināties ietekmi uz Eiropas tirgiem. Meža nozares specialisti arī norāda uz to ka, daudzi pasaulē produktīvākie meži pēdējā laikā atrodas ekstremālu un neparedzamu laika apstākļu izmaiņu varā.